

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 31, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2013, č. j. 23384/13/5000-14402-809436, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 16. 1. 2015, č. j. 59 Af 10/2014 – 79,

t a k t o :

- I. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á**.
- II. Návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, jímž bylo podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zastaveno řízení o jeho žalobě. Touto žalobou se žalobce domáhal zrušení nebo vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2013, č. j. 23384/13/5000-14402-809436, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj, Územního pracoviště v Semilech, ze dne 19. 4. 2013, č. j. 656014/13/2607-05702-603498, o zastavení řízení o dodatečně podaných daňových přiznáních k dani z nemovitostí.

V kasační stížnosti žalobce navrhl, aby bylo napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, zrušeno. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval žádostí žalobce o osvobození od soudních poplatků. Připomněl, že v souladu s § 4 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, je s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku i s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti. Žalobce přitom není od dané povinnosti osvobozen *ex lege*, tedy z některého z důvodů výslovně uvedených v § 11 zákona o soudních poplatcích.

V dosavadní judikatuře Nejvyššího správního soudu nebyla jednotně posuzována otázka, zda má být po stěžovateli požadováno zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost podanou proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na osvobození od soudních poplatků či usnesení krajského soudu, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě poté, co usnesení krajského

soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků nabylo právní moci a žalobce následně ani přes opakovanou výzvu soudní poplatek nezaplatil. V rámci řízení o kasační stížnosti vedeného pod sp. zn. 1 As 196/2014 byla otázka, zda je nutné trvat na splnění poplatkové povinnosti v případě, kdy stěžovatel napadá kasační stížností usnesení krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, předložena rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu v souladu s § 17 odst. 1 s. ř. s. Teprve na základě rozhodnutí rozšířeného senátu je tak možné posoudit, zda je povinností žalobce v nyní projednávané věci zaplatit soudní poplatek za kasační stížnost i za návrh na přiznání odkladného účinku, a zda je tudíž nutno o jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků rozhodovat.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem žalobce na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti. V souladu s usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32, tak učinil bez toho, že byl soudní poplatek spojený s tímto návrhem uhrazen, přičemž připomíná, že o povinnosti žalobce uhradit tento soudní poplatek bude rozhodnuto po právní moci rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 1 As 196/2014.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom přiměřeně užije ustanovení § 73 odst. 2 až 4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Žalobce svůj návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neodůvodnil a soudu tak nenabídl žádné skutečnosti, na jejichž základě by mohl naplnění podmínek pro přiznání odkladného účinku zvážit. Nejvyšší správní soud však především považuje za podstatné, že by v projednávané věci neměl odklad účinku usnesení, jímž bylo zastaveno řízení o žalobě, žádný smysl. Účelem rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je oddálit nastoupení nepříznivých důsledků napadeného rozhodnutí ve vztahu ke stěžovateli a to do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti. Ve shora popsané situaci však v důsledku samotného rozhodnutí krajského soudu žalobci žádná újma nehrozí, přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by v jeho případě nedošlo k žádné změně. Nejvyšší správní soud proto návrh žalobce na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti zamítl.

Nejvyšší správní soud konečně posuzoval otázku, zda jsou u žalobce splněny podmínky pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud předně poznamenal, že za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení krajského soudu, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě poté, co usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků nabylo právní moci a žalobce následně ani přes opakovanou výzvu soudní poplatek nezaplatil, není podle jeho dosavadní judikatury nedostatek právního zastoupení důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh usnesením ustanovit zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovémto případě stát.

Pro ustanovení zástupce v řízení tedy zákon vyžaduje kumulativní splnění dvou podmínek; jednak nedostatek prostředků, který by odůvodňoval osvobození od soudních

pokračování

poplatků, jednak též nezbytnou potřebu takového rozhodnutí k ochraně práv účastníka. Nejvyšší správní soud má za to, že v projednávané věci především druhá podmínka pro ustanovení zástupce není splněna. Nejvyšší správní soud totiž zjistil, že kasační stížnost má v rámci daných možností požadované náležitosti a žalobce v ní dostatečně srozumitelně vysvětlil, proč považuje rozhodnutí krajského soudu za nezákonné a z jakých skutkových i právních důvodů tak dovozuje. Nejvyššímu správnímu soudu nic nebrání, aby o takto formulované kasační stížnosti věcně rozhodl, přičemž nepředpokládá žádné další procesní úkony v řízení, při nichž by mohl žalobce v důsledku své neznalosti práva utrpět nějakou újmu. Za této situace tedy Nejvyšší správní soud návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti bez dalšího zamítl. Z důvodu procesní ekonomie se pak již nezabýval otázkou splnění druhé podmínky stanovené zákonem, neboť odpověď na ni by už na toto rozhodnutí nemohla mít žádný vliv.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 11. března 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu